

พัฒนาตนเอง สร้างโอกาส ด้วย
ส.ส.ช.!!?

พัฒนาตนเอง

สร้างโอกาส ด้วย ส.ส.ช.!!

ปรีดา ศรีชัยวัฒนพันธ์
www.sirichaiwatt.com

เป็น บทบาทการพัฒนาการพัฒนาดนเองที่เขียนช่วง ภาวะวิกฤติไวรัส น่าจะเป็นโอกาสที่คนมีเวลาได้ใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ในการทบทวนมุมมองต่างๆ ของตนเอง นี่ก็เป็นอีกมุมมองหนึ่งที่อาจเป็นประโยชน์ อย่างไรก็ตามหากใครมาอ่านในช่วงนี้ ก็อยากให้พยายามอดทน ณ วันนี้ จีน ที่เป็นประเทศใหญ่ ประชากรมากมาย ผ่านจุดต่ำสุดแล้ว เชื่อว่า เดียวประเทศเราก็ผ่านไปได้ครับ

มาว่ากันตามหัวข้อ คุณเคยสงสัยไหมว่า ทำไมคนเก่งๆ หลายคน เป็นผู้บริหาร เป็น CEO ที่สำเร็จ ทำไมไม่ไปเป็นเจ้าของกิจการเอง หรือเจ้าของกิจการที่เก่ง เจ้าของไอเดีย ผู้คิดค้นริเริ่ม กลับไม่รวย ไม่สำเร็จ หรือแม้แต่ CEO หลายบริษัทใหญ่หลายคน นำพาบริษัทรุ่งเรือง พอมาทำของตัวเองจริงจั่ง เจ๊งไม่เป็นท่า ขอยกตัวอย่างกว้างๆ แบบนี้ครับ ถ้าพูดถึงโทรศัพท์มือถือ กับบุคคลสักคน ทั่วไปอาจนึกถึง สตีฟ จ๊อบส์ (Steve Jobs) มากกว่า มาร์ติน คูเปอร์ (Martin Cooper) หรือ ถ้าเป็นแบรนด์ก็จะนึกถึง ไอโฟน (iPhone) ซัมซุง (Samsung) มากกว่า โมโตโรล่า (Motorola) ทั้งที่ ชื่อหลัง คือผู้ริเริ่มทำโทรศัพท์มือถือ

อาจไม่ใช่ตัวอย่างที่ดีนักหากจะพูดเรื่องความสำเร็จ เพราะในแง่แบรนด์ มีปัจจัยหลากหลาย เพียงแต่อยากให้เห็นภาพที่เห็นชัดเจน และน่าจะทำให้นึกออกถึงบุคคลที่คุณรู้จัก หรือเรื่องราวที่คุณอาจเคยได้ยิน ได้อ่าน ในลักษณะที่คนเก่งพอเปลี่ยนแปลงสถานะบางอย่าง กลับไม่ประสบความสำเร็จ หรือบางคนน่าจะสำเร็จ แต่กลับไม่ หรือสำเร็จไม่มากเท่าที่ควรจะเป็น

คนเรามีคุณลักษณะ:ความสามารถบางประการไม่เท่ากัน

ถ้าชอบหรือเคย ดู อ่าน ฟัง ประวัติ คนที่ประสบความสำเร็จ ในหลากหลายระดับไม่จำเป็นว่าต้องระดับโลก หรือเพียงเรื่องความร่ำรวย แต่สำเร็จในวงการของเขา ผมสังเกตเรื่องหนึ่งของคนเราที่มีคุณลักษณะความสามารถบางประการไม่เท่ากัน และมันเป็นปัจจัยของผลลัพธ์ความสำเร็จได้ หากเรารู้ตัว และนำมาปรับ

ใช้กับการพัฒนาตนเอง ก่อนอื่นคุณต้องลองคิดตามจากผู้ที่คุณพอรู้เรื่องราวเขา จะเป็นคนดังหรือไม่ก็ตาม ถ้าคิดออกหรือลองไปดูหลังจากนี้ก็ได้ น่าจะเห็นภาพได้ชัดเจนขึ้น

การพัฒนาตนเองด้วย ล.ล.ช.?

คุณลักษณะที่ผมบอกว่าเป็นข้อสังเกตประการหนึ่งที่ส่งผลต่อความสำเร็จ คือ **ส.ส.ช. หรือ สร้าง-เสริม-ซ่อม** โดยในที่นี้เราว่ากันโดยรวมทั้งในความคิด และการลงมือทำอะไรบางอย่าง ที่สำคัญน่าจะมีความ **“ชอบ”** ตรงนั้น ที่ในคนหนึ่งคน ควรจะมี 1 อย่าง ถ้าไม่มีเลย ก็ยากจะประสบความสำเร็จ

“เพราะมันคือจุดที่ทำให้แต่ละคนเริ่มต้นได้” แต่ก็เชื่อว่าคนเราจะมีแต่ลักษณะนั้นอย่างเดียวนั้น เพียงแต่อาจมีระดับที่ไม่เท่ากัน แต่ก่อนจะไปลงรายละเอียดตรงนั้น เรามาดูกันว่า ส.ส.ช. หรือ สร้างเสริม ซ่อม นี้ มันคืออะไร และชี้แจงไว้ตรงนี้น่าจะไม่ใช่หลักการ แต่เป็นข้อสังเกตที่นำมาพิจารณาตัวเอง นำไปพัฒนาตัวเองได้อย่างดี

ส. สร้าง – หลายคน เป็นคนที่มีความคิดริเริ่ม ชอบอะไรใหม่ๆ เป็นผู้สร้าง ผมคงไม่ระบุว่าต้องมีทักษะอะไรบ้าง แต่จากที่ผมพยายามยกตัวอย่างก็คือ หากคุณหรือใครมีคุณลักษณะนี้โดดเด่นมากๆ ก็จะสร้างบางสิ่งขึ้นมาได้ดี ริเริ่ม โครงการ ไอเดียต่างๆ ได้ดีกล้าจะเริ่มต้น เช่น ถ้าไม่มีใครทำเรื่องนี้เขากล้าจะทำให้เป็นรูปเป็นร่าง ถ้าให้เลือกเริ่มต้นทำอะไร เราคงเลือกที่โล่ง แต่คนประเภทนี้กล้าจะถ่างป่า บุกลุย และดูเหมือนจะชอบด้วยที่ได้เป็นคนเริ่ม หรือได้เริ่มทำอะไรใหม่ๆ

ส. เสริม – ประเภทหนึ่งที่ทำให้คิด ริเริ่ม ลงมือ ดูเป็นเรื่องยาก แต่ถ้าใครเสนออะไรมาได้แล้ว คนนี้จะต่อยอดได้เป็นอย่างดี ประหนึ่งคิดมาเอง ประเภทนี้เรียกว่า เสริม กล่าวคือ เสริมจากสิ่งที่มีอยู่ เสริมจากที่คนอื่นเริ่มมา ครูพักลักจำ แต่อาจแยกแยะกันเข้าใจยากนิดหนึ่งว่า การคิดไอเดียจากสิ่งที่คนอื่นทำมาก่อนคือ “เสริม” หรือ “สร้าง” เรื่องนี้ไม่ใช่แยกกันแค่แนวความคิดไอเดียสร้างสรรค์ แต่ยังแยกกันตอนลงมือทำด้วย **ประเภทเสริม จะไม่ชอบนับหนึ่ง ไม่ว่าเรื่องอะไร ถ้าเปรียบเป็นสร้างบ้านก็ไม่มีวันลงเสาเข็ม มองเป็นเรื่องยาก เรื่องลำบาก แต่ถ้าบ้างมีโครงมาแล้ว อันนี้จะง่ายเลย** แม้สิ่งที่ทำอะไรจะเคยมีมาแล้ว แต่ถ้าเริ่มเอง ก็เรียกว่าเป็นพวกสร้างเอง

ช. ซ่อม – แบบสุดท้าย ประเภทซ่อม หรือเรียกว่าแก้ไขแกงก็ได้ ประเภทนี้ เห็นปัญหาเป็นความท้าทาย มองเป็นเรื่องสนุก หรือออกแนวเป็นที่ปรึกษา ในยามมีอุปสรรคมักจะมีไอเดีย กระทั่งว่าชอบนำสิ่งที่คนอื่นไม่เห็นประโยชน์ มาทำประโยชน์ จึงมีหลายร้านหลายบริษัท ที่พอถูกซื้อไปในเวลาที่യാแย่ กลับเติบโตได้ดีกว่าเดิมนี้อาจเพราะได้ CEO ประเภทนี้เข้าไปแก้ไขปัญหาก็ยิ่งดีที่ สร้างมาดี มีโครงสร้างดี นี่แหละครับ พวกซ่อม เอาไปทำต่อรุ่งแน่นอน แต่ไม่ใช่ทั้งหมด..

อีกรูปแบบของ ช. ซ่อม ก็คือ อาจเป็นกลุ่มคนที่ทำอะไรที่เขาไม่ทำบางทีก็นับว่าเป็นพวกเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เป็นศิลปิน ซึ่งอาจมองว่า ศิลปินก็ต้องเป็นพวก “สร้าง” สร้างสรรค์ ใหม่? ส่วนหนึ่งก็ถูกแต่อีกส่วนก็อาจเป็นประเภท ทำในสิ่งที่คนอื่นไม่ทำกัน ไม่สร้างให้ใครไม่เสริมกับใคร เป็นอะไรที่ไม่มีใครเขามอง ก็เหมือนซ่อมแซมบางส่วนที่ขาดหาย ไม่มีใครทำ สร้างสิ่งใหม่ประโยชน์ มีค่าขึ้นมา ทำนองนี้

ซึ่งทั้ง 3 แบบ ไม่เกี่ยวกับว่าแต่ละแบบต้องทำอาชีพอะไรอาจจะทำได้ทุกอาชีพ เพียงแต่ ที่มาที่ไปความสำเร็จอาจต่างกัน เช่น คำขายกลุ่ม ส.สร้าง อาจหาทำเล หาสินค้าเก่ง กลุ่ม ส.เสริม อาจถนัดขายเหมือนคนอื่น ทำเลเดียวกับคนอื่น แต่เสริมด้วยการตลาดเก่ง กลุ่ม ช.ซ่อม อาจรับซ่อมสินค้า หรือขายสินค้าแบบ niche เฉพาะอย่าง ที่คนอื่นเขาไม่ขายกัน ทำนองนี้

ไม่มีใครเป็นแบบ สร้าง เสริม ซ่อม ร้อยเปอร์เซ็นต์ และไม่มีใครเป็น

ทุกคนย่อมเคย สร้าง เสริม หรือ ซ่อม สิ่งต่างๆ ที่ไม่ได้หมายถึงแค่สิ่งของ แต่หมายถึงการเลือกทำบางสิ่ง และเชื่อว่าเรามีความชอบ หรือความเชี่ยวชาญไม่เท่ากัน ซึ่งในที่นี้ บางทีถ้าวัดเป็นคะแนน ส.ส.ช. เต็ม 10-10-10 อาจจะมี 5-10-3 หรือ 9-2-4 อะไรทำนองนี้ ก็แล้วแต่คนไป ไม่มีอะไรมาเป็นตัวชี้วัดให้ได้ชัดเจนในที่นี้หรอกครับ แต่มันน่าจะมาจากทักษะ ประสบการณ์ชีวิต หลากๆ อย่าง ที่โดยรวมถ้าพอเข้าใจเราน่าจะพอสังเกตตัวเองกันได้

ที่นี้พอมายกเป็นรูปแบบว่า สร้าง เสริม หรือ ซ่อม เต้น เราก็จะเห็นปัญหา อุปสรรคในความสำเร็จของเรา เพราะหากเราเป็น “สร้าง” เราอาจจะคิดออกว่า ทำไม เราไม่มันคง อยากทำนั่น ทำนี่ไปเรื่อยๆ ซึ่งในความเป็นจริงแล้ว เราเอาแต่สร้าง คงเป็นไปได้ และเรามาทำงานให้คนอื่นอยู่ในรูปแบบ “เสริม” ให้เขาก็กายจะได้ดี เพราะมันไม่ใช่ทาง เช่นเดียวกัน คนที่มีความถนัด “เสริม” หรือ “ซ่อม” มาก จะท้อแท้ ไร้แรงจูงใจ หรือไม่อยากจะเริ่มอะไรใหม่ๆ บางทีก็รู้ว่าจะเริ่มได้ดี แบบนี้ง่ายที่สุดก็คือให้คนอื่นเริ่มให้ ไปต่อยอดเขา ทำนองนี้